

Elintarviketurvallisuusvirasto,
Maaseutuvirasto ja
osa Maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskusta
ovat

1.1.2019 Ruokavirasto

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tuhannen työntekijän virasto

Monipaikkainen virasto, jonka toiminta kattaa koko maan

- toimipaikkoja 20 paikkakunnalla
 - päätoimipaikka Seinäjoki
 - suurin toimipaikka Helsinki
 - muut isoimmat toimipaikat: Loimaa, Kuopio ja Oulu
 - lisäksi teurastamopaikkakunnilla eri puolilla Suomea noin sata työntekijää lihantarkastustehtävissä
- kaikkiaan noin tuhat työntekijää
- toimii maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla
- vuoden 2019 talousarvioesityksessä noin 70 milj. € määräraha Ruokavirastolle

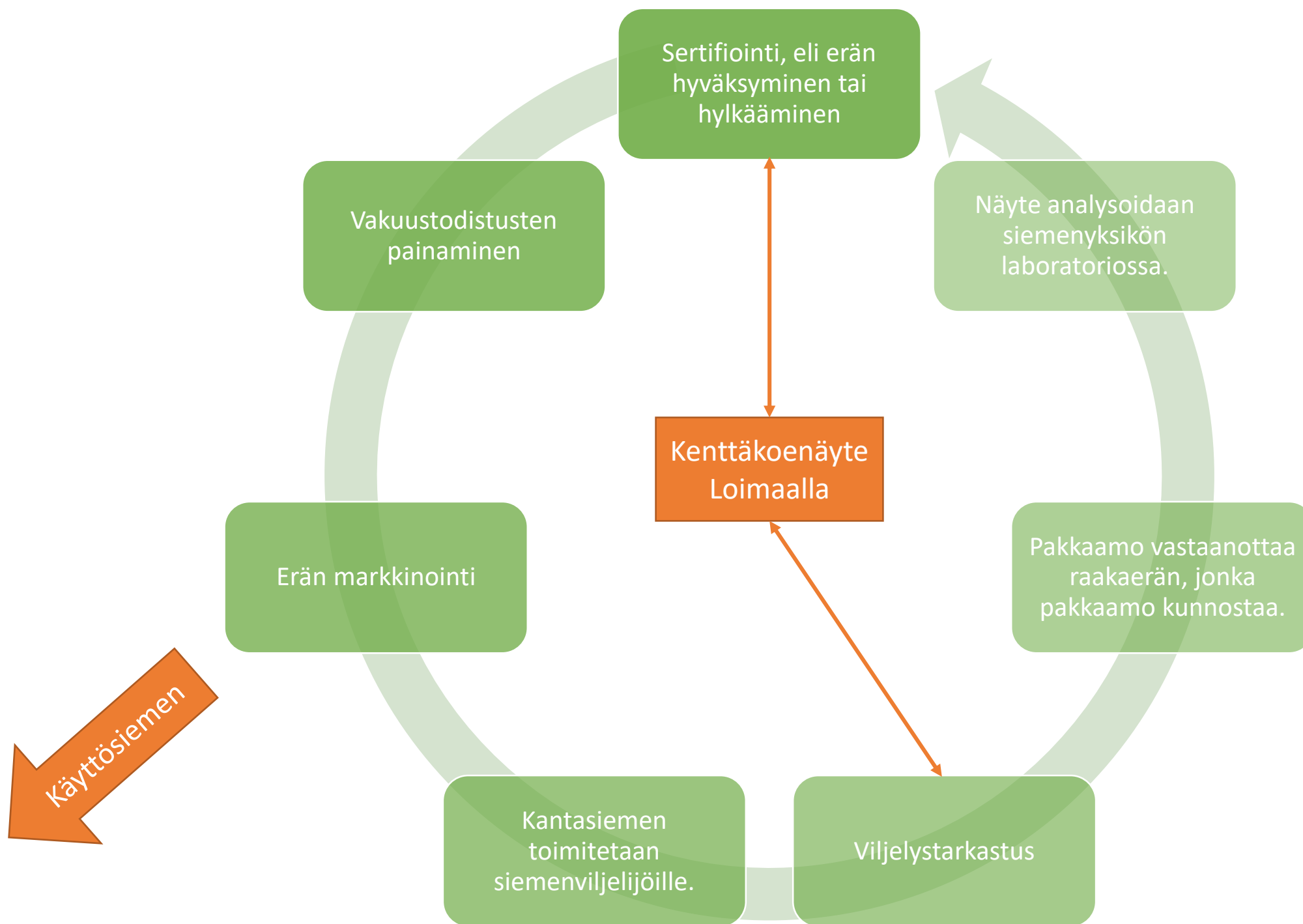

Sertifioidun siemenen tuotanto ja viljelystarkastuksen kulku

Loimaa 5.2.2020

- Sertifioinnista yleisesti
- Viljelystarkastus

Siemenlaki 600/2019

- **Tavoite:** ylläpitää ja edistää korkealaatuista kasvintuotantoa turvaamalla hyvälaatuisten ja Suomen kasvuolosuhteisiin sopivien siementen tuotantoa ja käyttöä sekä tarvittavien tietojen antamista kylvösiemenestä.
- Lakia sovelletaan maatalous- ja puutarhakasvilajien lisäysaineistona käytettäviin siemeniin ja niiden tuotantoon, markkinointiin, maahantuontiin ja maastavientiin.

Kylvösiemenen markkinointi

- Kylvösiementä saa markkinoida ainoastaan sertifioituna.
- Tarkastamatonta eli harmaata siementä ei saa markkinoida.
- Markkinoijan, maahantuojan ja viejän tulee rekisteröityä Ruokaviraston siemenyksikön elinkeinoharjoittajarekisteriin.

Sertifioitu siemen

- Se on kantasiemeneltään tunnettua.
- Kaikille siemenviljelyslohkoille tehdään virallinen viljelystarkastus (lajikeaitous, esikasvit, eristytettäisyydet, vieraat lajit, hukkakaurattomuus, taudit ym.).
- Sertifioitavaksi aiotuille erille tehdään laboratoriotarkastus (puhtaus, itävyys, kosteus, taudit ja 1000 siemenen paino).
- Vakuuslipuke on kiinnitetty jokaisen siemenpakkauksen päälle.
- Kantasiemenenerien aitous tutkitaan myös siemenyksikössä.

Laatuvaatimukset ja kansainväliset menetelmät

- Viljelystarkastus ja kenttäkoetarkastukset tehdään OECD:n ohjeistuksen mukaan.
- Kylvösiementen näytteenotto ja siemenanalyysit tehdään kansainvälisen siementarkastusjärjestö ISTA:n mukaan.
- Laatuvaatimukset tulevat MMM:n asetusten liitteistä, esimerkiksi viljojen puhtausvaatimus lajeittain ja siemenluokittain.

Kylvösiemenen markkinointi sekä pakkausten sulkeminen ja merkitseminen

- Markkinoitavaksi tarkoitettu kylvösiemen on suljettava pakkauksiin ja pakkaukset on suljettava Ruokaviraston valvonnassa tai sen hyväksymällä tavalla.
 - Pakkaus katsotaan suljetuksi, kun pakkausta ei voi avata särkeä tai jättämättä jälkeä vakuustodistukseen tai sinettiin.
 - Huom! käyttämättömät puhtaat säkit
 - Irtoisementavaran markkinointi on poikkeus.
- Ostajalle on annettava tarpeelliset tiedot kylvösiemenestä.
 - Pakkauksissa on oltava kauppaerän numero ja vakuustodistus kiinnitettynä pakkaukseen.

Siemenpakkaamon hyväksyntä

- **Pakkaamotoimintaa** voi harjoittaa vain Ruokaviraston hyväksymissä pakkaamoissa.
- **Pakkaamotoiminnan vaatimukset** määrittelee Siemenlaki 600/2019.
- Lupaa haetaan Ruokavirastosta kirjallisesti **lajiryhmittäin**:
 - Viljakasvit, nurmi- ja rehukasvit, öljy- ja kuitukasvit, siemenperuna, vihannekset, juurikkaat, nurmikasviseokset, viljakasviseokset.
- Lupa myönnetään **enintään kymmeneksi vuodeksi** kerrallaan.

Voimassaolevat pakkausluvut

- 2.2.2020 aktiivisia siemenpakkaamoja oli 139 kpl.
 - luomusiemenpakkaamoja 32 kpl
 - perunapakkaamoja 26 kpl
- Tietoa pakkaamoista:

<https://avointieto.ruokavirasto.fi/#/kasvi/siemenpakkaamot>

Aktiiviset siemenpakkaamot (139 kpl)								
Tunnus	Pakkaamo kuvaus	Postiosoite	Postin...	Postitoimip...	Kunta	Tuotantotavat	Voimassaolo loppuu	
101	Hankkija Oy 030/Hyvinkään siemenkeskus	Tinakatu 1 C	05800	HYVINKÄÄ	Hyvinkää	Luomu, Tavanomainen	28.12.2021	
151	Boreal Kasvinjalostus Oy	Myllytie 10	31600	JOKIOINEN	Jokioinen	Tavanomainen	12.6.2022	
224	Lantmännen Agro Siemenkeskus (224)	Hauhontautantie 255	14700	HAUHO	Hämeenlinna	Tavanomainen	31.10.2022	
301	Hankkija Oy 036/Alastaron siemenkeskus	Kanteenmaantie 97	32440	ALASTARO	Loimaa	Luomu, Tavanomainen	28.12.2021	
357	Vihervakka Oy	Lallintie 108	21870	RIIHIKOSKI	Pöytyä	Luomu, Tavanomainen	23.8.2022	
401	Suomen Viljava Oy, Loimaa	Viljavarastontie 14	32200	LOIMAA	Loimaa	Tavanomainen	31.10.2022	
402	Suomen Viljava Oy, Mustion varaato	Askeraintie 33	10360	MUSTIO	Raasepori	Tavanomainen	11.11.2022	
404	Suomen Viljava Oy, Ylivieska	Viljavarastontie 21	84100	YLIVIESKA	Ylivieska	Luomu, Tavanomainen	31.10.2022	
702	Siemen-Flora Oy	Papinhaankatu 12	26100	RAUMA	Rauma	Tavanomainen	5.11.2022	
715	Lapuan Peruna Oy	Simpisöntie 682	62100	LAPUA	Kauhava	Tavanomainen	28.2.2024	
769	Finnamyl Oy	PL 28	32801	KOKEMÄKI	Kokemäki	Tavanomainen	17.3.2024	
783	Ylistaron Maatoloustarvike Oy	Iivaalantie 21	61400	YLISTARO	Seinäjoki	Luomu, Tavanomainen	9.12.2022	
792	Turusen Peruna Oy	Tupostie 24 B	91800	TYRNÄVÄ	Tyrnävä	Tavanomainen	12.2.2023	
804	Kiuruveden Siemen Oy	Ryttyntie 403	74700	KIURUVESI	Kiuruvesi	Luomu, Tavanomainen	26.3.2023	
811	Puutarhaliike Helle Oy	Rengaskuja 3	21410	VANHALINNA	Turku	Tavanomainen	26.11.2022	
814	Maa-Aitta Oy	Hietatie 6	76850	NAARAJÄRVI	Pieksämäki	Luomu, Tavanomainen	6.11.2022	
890	Savon Siemen Oy	ITIKKA	74100	IISALMI	Iisalmi	Luomu, Tavanomainen	8.11.2022	
906	Suomen siemenperunakeskus Oy	Keskikyläntie 11	91800	TYRNÄVÄ	Tyrnävä	Tavanomainen	12.12.2022	
1016	Länne Heikki	Hinnerjoentie 544	27230	LAPPI	Rauma	Tavanomainen	31.10.2022	
1027	Santanummen pakkaamo	Lapintie 45	27310	KODISJOKI	Rauma	Tavanomainen	13.9.2022	
1029	Purolan kartano Oy	Jokelantie 346	05430	NUPPULINNA	Tuusula	Tavanomainen	19.10.2022	
1038	Rakennusyhtymä Velj.Hietarinta	Tokerotie 153	61850	KAUHAJOKI AS	Kauhajoki	Tavanomainen	7.5.2023	
1055	Perälän Pakkaamo Oy	Niskalanmäentie 110	62160	KARHUNKYLÄ	Lapua	Tavanomainen	28.2.2023	
1058	SiemenVesa Oy	Koivistonluodontie 53	28330	PORI	Pori	Tavanomainen	5.11.2022	
1076	Maatlainen ry	Stenböckinkatu 8	00250	HELSINKI	Helsinki	Tavanomainen	4.2.2024	
1080	Schetelig Oy	Tiilitie 14	01720	VANTAA	Vantaa	Tavanomainen	20.11.2022	
1082	Koukomäen pakkaamo/Kainulainen Tapio	Linkinniemenkatu 21	74130	IISALMI	Vieremä	Luomu, Tavanomainen	6.3.2023	
1083	Maatilapakkaamo Alanen/Ylikantola Minna	Kalliokoskentie 343	62200	KAUHAVA	Kauhava	Tavanomainen	31.10.2022	
1086	Siementalo Oy	Mäentaantie 45	27250	LAPPI	Rauma	Tavanomainen	22.8.2022	
1093	Semenat Oy/Karjalanniemen pakkaamo	Karjalanniementie 63	79600	JOROINEN	Joroinen	Tavanomainen	6.11.2022	
1095	Revontuli Vihannes Ky	Länsitie 51	66400	LAIHIA	Laihia	Tavanomainen	12.12.2022	
1096	Vesannon Siemen Oy	Vesjärventie 100	72300	HORONTAIPALE	Vesanto	Tavanomainen	5.11.2022	
1103	Kuivakokkamo	Pohjoisranta 10	16700	KUITA VÄRVI	Helsinki	Tavanomainen	21.10.2022	

Siemenpakkaamon hyväksynnän edellytykset

- Hyväksynnän edellytyksenä ovat asianmukaiset tilat ja laitteet sekä ammattitaitoinen henkilökunta.
- Pakkaamon henkilökunnan ammattitaito testataan kirjallisella kokeella, eli henkilökunnan on tunnettava siemensertifioinnin edellytykset.
- Pakkaamon on järjestettävä asianmukaisesti:
 - Siementavaran viljely ja/tai raakaerien hankinta
 - Siemenerien erillään pitäminen
 - Erän kunnostaminen ja merkitseminen
 - Tasalaatuisten siemenseosten valmistus
 - Mahdollisuus kattavalle sertifiointinäytteiden ottamiselle
 - Pakkausten sulkeminen ja vakuustodistusten kiinnittäminen
 - Varastointi ja kauppaeräkohtainen kirjanpito

Siemenpakkaamon hyväksynnän edellytykset

- Pakkaamolle on tehtävä vähintään yksi tarkastus lupakauden aikana. Uudet pakkaamot tarkastetaan ennen luvan myöntämistä.
 - Pakkaamon tarkastuksella selvitetään ovatko edellytykset luvan myöntämiselle olemassa. Lupakauden aikana voidaan tehdä tarkastuksia riskiperusteisesti.
 - Tarkastuksia voidaan toteuttaa myös digitaalisesti etätarkastuksena ja dokumenttien tarkastuksena.
 - Tarkastuksen ajankohta sovitaan pakkaajan kanssa.
- Ruokavirastolle on ilmoitettava toiminnassa tapahtuvista oleellisista muutoksista.
 - Tarvittaessa tehdään uusi tarkastus paikan päällä tai etänä.

Siemenpakkaamon hyväksynnän peruuttaminen ja hallinnolliset pakkokeinot

- Ruokavirasto voi peruuttaa pakkaamon hyväksynnän, jos
 - Toiminta olennaisesti rikkoo lain tai asetusten vaatimuksia.
 - Pakkaamo ei korjaa puutteita Ruokaviraston määräämällä tavalla tai aikataulussa.
 - Pakkaaja on lopettanut pakkaamotoiminnan, jonka perusteella hyväksyntä on annettu.
- Ruokavirasto voi antaa kirjallisen varoituksen tai määrätä seuraamusmaksun mm. jos
 - Pakkaamotoiminnassa on rikottu pakkaamista ja/tai merkitsemistä tai pakkaamon hyväksymistä koskevia säädöksiä.
 - Seuraamusmaksu on 500 - 5000 €.
- Pakkaamo voidaan määrätä vakuusvalvontaan, mikäli vakuuksien kiinnityksessä on väärinkäytöksiä tai epäselvyyksiä.

Vakuustodistus

- Vakuustodistus on jokaisen siemenpakkauksen tai -säkin päälle kiinnitettävä lipuke, joka takaa sen, että siemenerä on sertifioitu tai hyväksytty markkinoitavaksi.
- Vakuustodistuksessa tulee olla tieto siemenen kemiallisesta käsittelystä tai käsittelysuosituksesta.
- Jos kyseessä on luonnonmukaisesti tuotettu kylvösiemen, merkintä siitä on FI-EKO-201.
- Vakuustodistuksessa ei tarvitse ilmoittaa voimassaoloaikaa, paitsi jos itävyyspoikkeus on käytössä.

Siemenluokat

Viljat

Ohra, kaura, vehnä, ruisvehnä

Esiperussiemen (PB)	↓
Perussiemen (B1)	↓
Perussiemen (B2)	↓
Perussiemen (B3)	↓
Sertifioitu siemen (C1)	↓
Sertifioitu siemen (C2)	

Ruis

Esiperussiemen (PB)
Perussiemen (B1 - B3 sukupolvea)
Sertifioitu siemen (C)

Siemenluokat

Nurmi- ja rehukasvit

Esiperussiemen (PB)

Perussiemen (B)

Sertifioitu siemen (C)

Herne, härkäpapu, virnat ja sinimailanen

Esiperussiemen (PB)

Perussiemen (B)

Sertifioitu siemen 1. sukupolvi (C1)

Sertifioitu siemen 2. sukupolvi (C2)

Siemenluokat

Öljy- ja kuitukasvit

Rypsi, rapsi, sinapit

- Esiperussiemen (PB)
- Perussiemen (B)
- Sertifioitu siemen (C)

Pellava

- Esiperussiemen (PB)
- Perussiemen (B1 - B3 sukupolvea)
- Sertifioitu siemen 1. sukupolvi (C1)
- Sertifioitu siemen 2. sukupolvi (C2)
- Sertifioitu siemen 3. sukupolvi (C3)

Lajikkeeton kaupallinen siemen

- Rehukattara
- Bermudaruoho
- Viljatatar
- Nätkin
- Valkomesikkä
- Esparsetti
- Phalaris aquatica
- Ruokohelpi
- Pohjannurmikka
- Tunturinurmikka
- Puistonurmikka
- Sarviapila
- Unkarinvirna

Kauppaerän merkki

- Kauppaerän merkki on muotoa **1212-19001**.
 - 1212 = pakkaamotunnus (siemenyksikkö antaa tunnuksen)
 - 19 = kuluva tarkastuskausi 1.7.2019 - 30.6.2020
 - 001 = eräkohtainen tunnus, jonka pakkaamo antaa
 - FI-maatunnus pakkaamotunnuksen eteen (ei pakollinen)

RUOKAVIRASTO SUOMI

VAKUUSTODISTUS
PERUSSIEMEN
3. SUKUPOLVI
QUARNA-VEHNÄ

Triticum aestivum

LUONNONMUKAISESTI TUOTETTU KYLVÖSIEMEN
VALVONTAVIRANOMAINEN FI-EKO-201

KAUPPAERÄ **1212-19001**
NÄYTE OTETTU 12/2019
ITÄVYYS MÄÄRITETTY 01/2020
PAKKAUKSEN NETTOPAINO 600 kg
TUOTANTOMAA SUOMI

2 KPL OHRAA, 1 KPL JAUHOSAVIKKAA

ITÄVYYS (%)	95
ITÄVYYS PEITATTUNA (%)	-
PUHTAUS (%)	99,9
1000 SP (g)	30,7
MUITA LAJEJA YHT. (kpl/500 g)	3
JOISTA MUITA VILJAKASVILAJEJA	2

PAAVO PAKKAAJA
LOIMAA

12345

Euroopan yhteisön määräysten mukaan sertifioitu kylvösiemen

VAKUUSTODISTUKSEN VÄRIT

- Vakuustodistuksen väri kertoo siemenluokan kaikilla lajeilla.
- Esiperussiemen - valkoinen, jossa **violetti** poikkiviiva
- Perussiemenen (kaikki sukupolvet) - valkoinen
- Sertifioidun siemenen 1. sukupolvi - **sininen**
- Sertifioidun siemenen 2. tai 3. sukupolvi - **punainen**
- Lajikkeeton kaupallinen siemen - **beige**
- Seokset - **vihreä**
- Lopullisesti sertifioimaton - harmaa
- Lajike ei ole lajikeluettelossa - **oranssi**

Ennakkovakuuskäytäntö

- Ennakkovakuuskäytäntö on EU:ssa poikkeusmenettely.
- Ennakkovakuudella voidaan markkinoida eriä, jos toimittaja takaa vakuudessa ilmoitetun itävyyden.
- Ennakkovakuudella markkinoitujen erien lopulliset itävyydet löytyvät Ruokaviraston kotisivuilta.
 - www.ruokavirasto.fi → Yritykset → Kasviala → Siemenet → Kylvösiementuotanto → Sertifiointi ja vakuudet → Ennakkovakuudet

Maahantuonti ja markkinointi

- EU:n alueella tapahtuva kauppa on markkinointia sisämarkkinoilla.
- Tuonti tapahtuu EU:n ulkopuolelta.
- Maastavienti tarkoittaa vientiä EU:n ulkopuolelle.

Markkinoinnin edellytykset

- Markkinoijan pitää olla rekisteröitynyt Ruokaviraston elinkeinoharjoittajarekisteriin.
- Lajike on oltava EU:n lajikeluettelossa.
- Siemen sertifioitu tai standardisiementä vihannesten siemenillä.
- Pakkauksissa vakuustodistukset/tiedot voivat olla myös leimattuna/painettuna suoraan säkkiin.

Tuonti EU:n ulkopuolelta

- Kaikki erät on ilmoitettava Ruokaviraston siemenyksikköön.
- Tuoja on elinkeinoharjoittajarekisterissä.
- Lajike on EU:n kasvilajikeluettelossa.
- Maahantuontilupa, jos lajike ei ole EU:n luettelossa.
- Tuontimaalla vastaavuus EU:n siementuotantojärjestelmän kanssa.

Kasvinterveyslainsäädännön muutokset

- Kasvinterveyslainsäädäntö muuttui 14.12.2019.
- Kaikilla EU:n ulkopuolisista maista tuotaville kylvettäväksi tarkoitetuilla siemenillä pitää olla lähtömaassa annettu kasvinterveystodistus.
- Maahantuoja tai huolintaliike tallentaa TracesNT-järjestelmään kaikki kasvinterveystodistuksella EU:n ulkopuolelta tuotavat siemenerät.
- Maahantuojan on rekisteröidyttävä TracesNT-järjestelmään.
- Kasvipassi vaaditaan tiettyjen lajien osalta, kuten siemenperuna, öljy- ja kuitukasvit, sinimailanen, osa vihanneskasveista.

Kasvinterveyslainsäädännön muutokset

- Mikäli siemenet on kuitenkin tuotettu ennen 14.12.2019, voidaan niitä myydä EU:n sisämarkkinoilla 14.12.2020 asti ilman kasvipassia.
- Muista EU-maista tulevilla siemenerillä on yleensä kasvipassi valmiina eikä uutta kasvipassia tarvitse myöntää.
- Suomessa tuotetuille kylvösiemenille ja siemenperunalle kasvipassin myöntää virallisten tarkastusten perusteella viranomainen.
- Kasvipassi muodostetaan osaksi vakuustodistusta, jotka toimija kiinnittää pakkauksiin.

Vahingonkorvaus

- Suomessa on ankaran vastuun periaate vahingonkorvauksessa.
- Kylvösiemenen kunnostajan, pakkaajan sekä maahantuojan on korvattava vahinko, joka ammattikäytössä aiheutuu käyttäjälle siitä, että siemenet eivät täytä EU:n lainsäädännön, siemenlain tai tämän lain nojalla säädettyjä vaatimuksia.
- Korvausvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos se, jolta korvausta vaaditaan, saattaa todennäköiseksi, ettei siemenissä ollut vahingon aiheutunutta virhettä silloin, kun ne toimitettiin markkinoille.

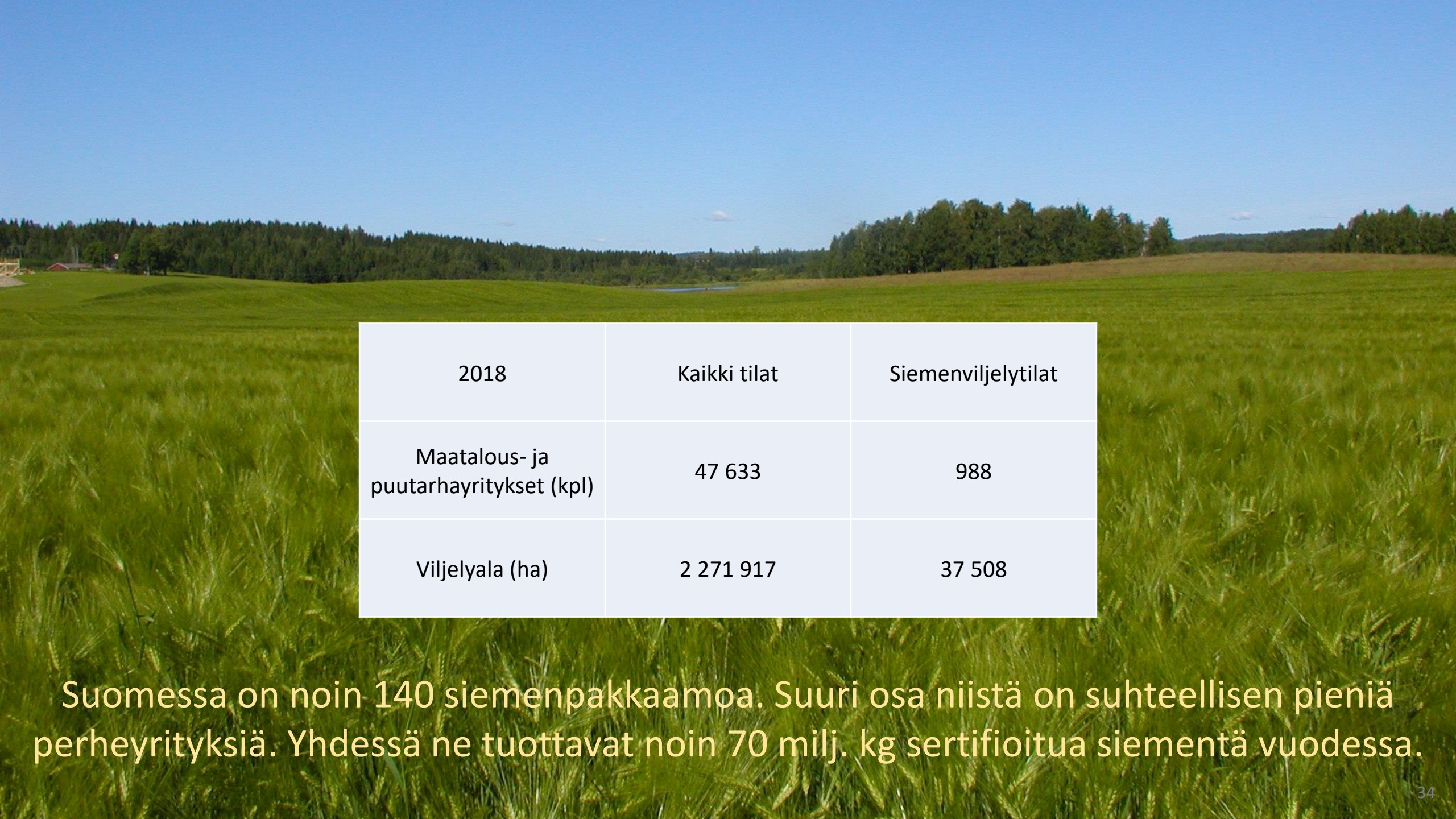

Lajikeluettelo

- Sertifioitavan ja markkinoitavan lajikkeen tulee olla lajikeluettelossa, joko kansallisessa tai EU:n yleisessä lajikeluettelossa.
- Lajikeluettelot löytyvät:
 - ruokavirasto.fi → Yritykset → Kasviala → Lajikkeet ja alkuperäiskasvit → Kasvilajikeluettelo

Viljelystarkastus

A group of approximately 15 people are standing in a lush green field, possibly a meadow or a field of tall grass. They are holding papers or small notebooks, suggesting they are conducting a field study or a survey. In the background, there is a dense line of tall evergreen trees under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is bright and sunny.

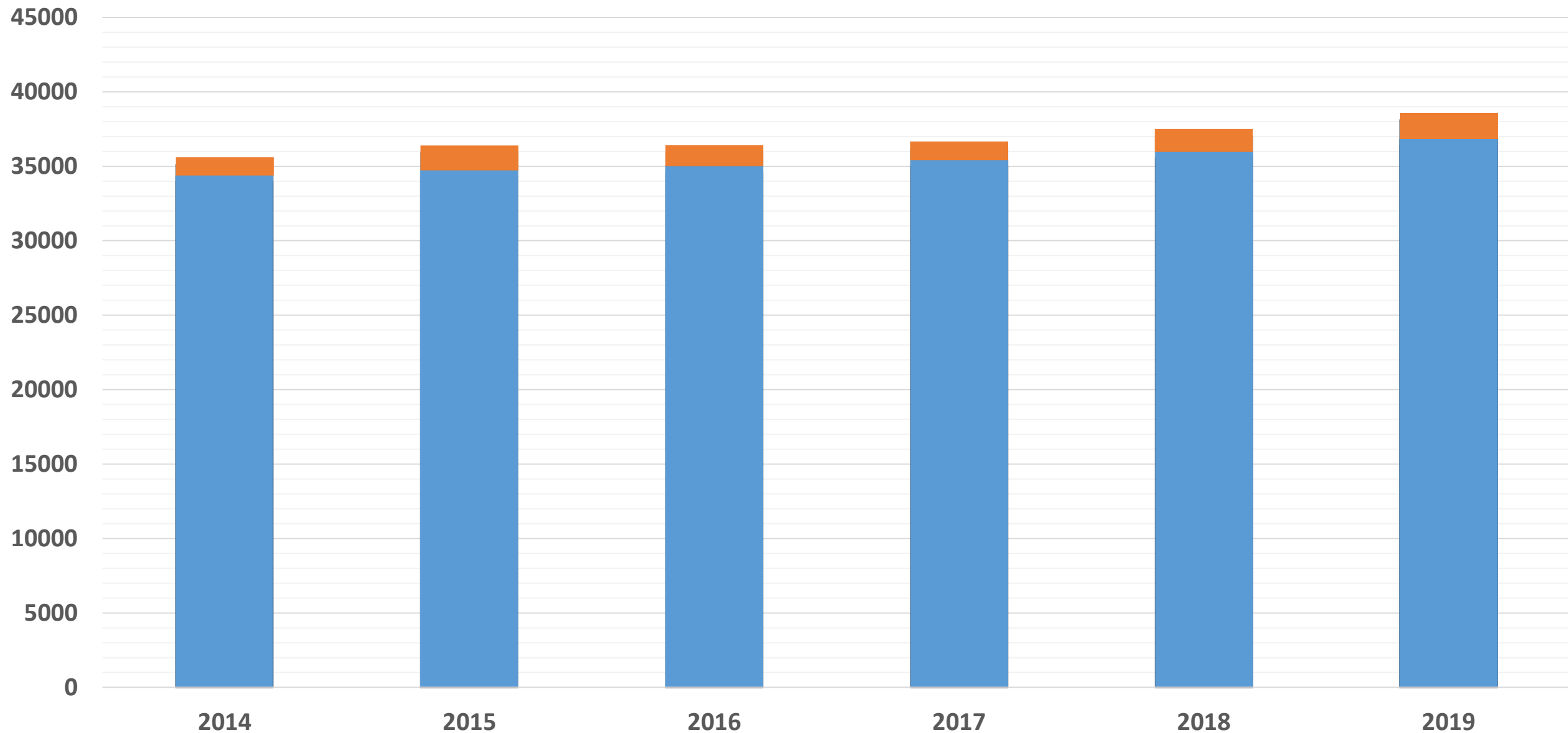
2018	Kaikki tilat	Siemenviljelytilat
Maatalous- ja puutarhayritykset (kpl)	47 633	988
Viljelyala (ha)	2 271 917	37 508

Suomessa on noin 140 siemenpakkaamoja. Suuri osa niistä on suhteellisen pieniä perheyriksii. Yhdessä ne tuottavat noin 70 milj. kg sertifioitua siementä vuodessa.

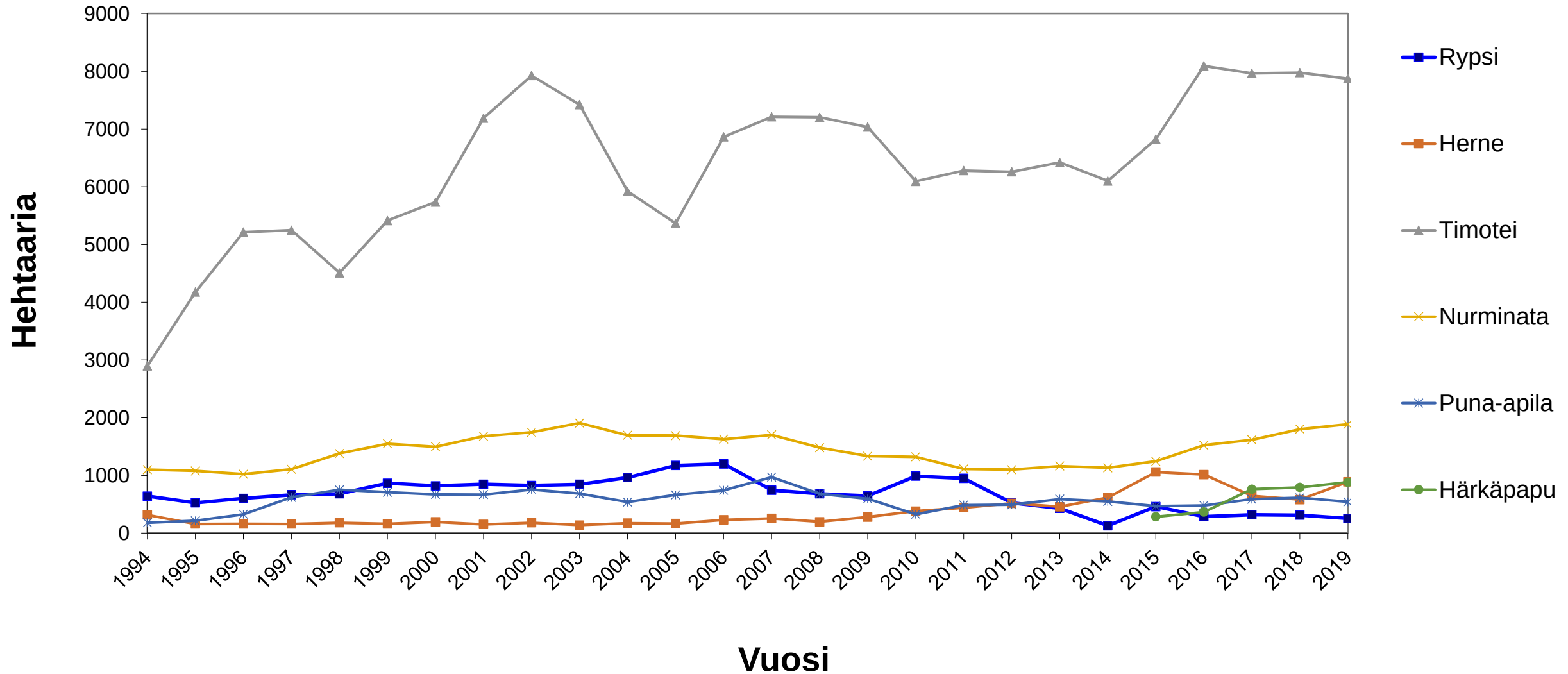
Hyväksytty ja hylätty siementuotantoala 2014 - 2019

■ Hyväksytty ala (ha) ■ Hylätty ala (ha)

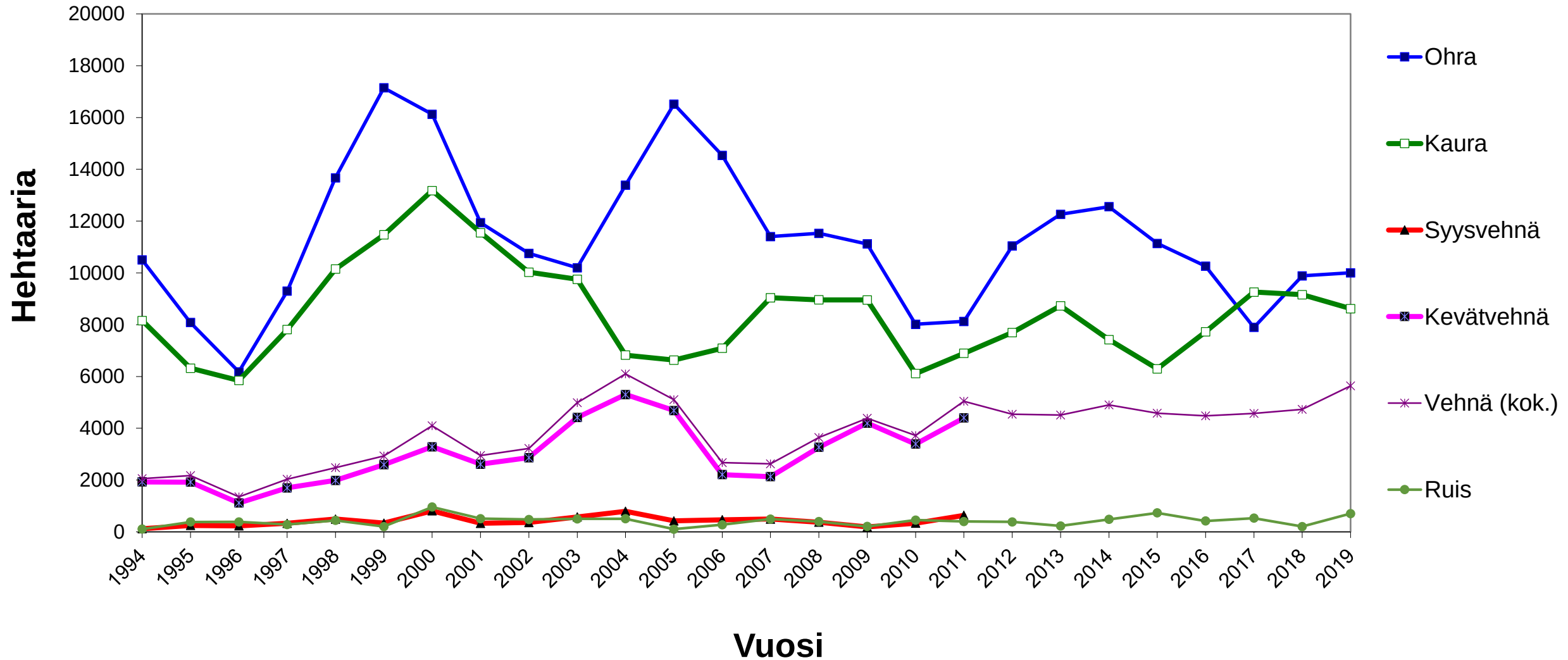

Viljelystarkastettu ala vuosina 1994 - 2019: herne, härkäpapu, nurminata, puna-apila, rypsi ja timotei

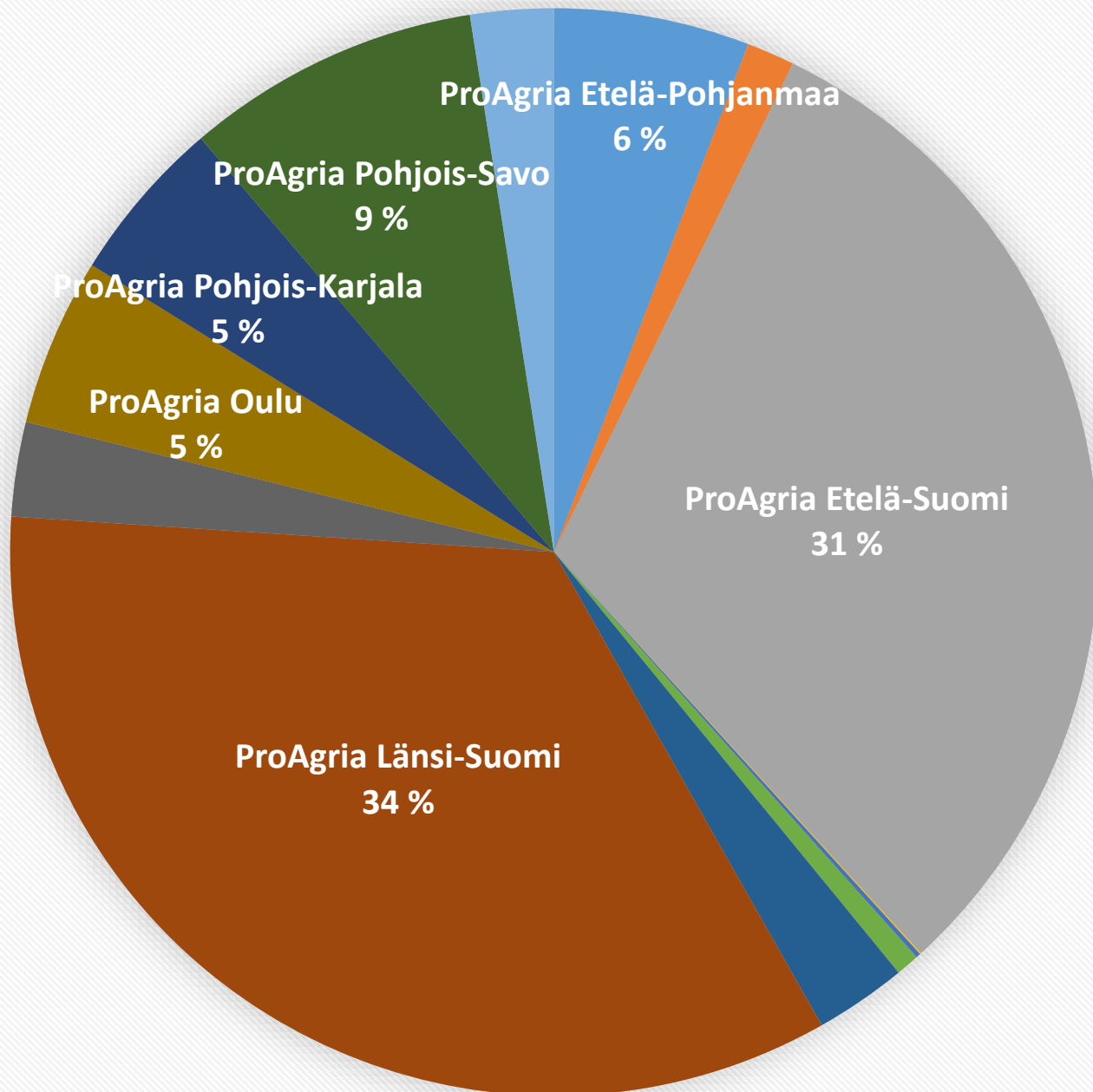

Viljelystarkastettu ala vuosina 1994 - 2019: viljat

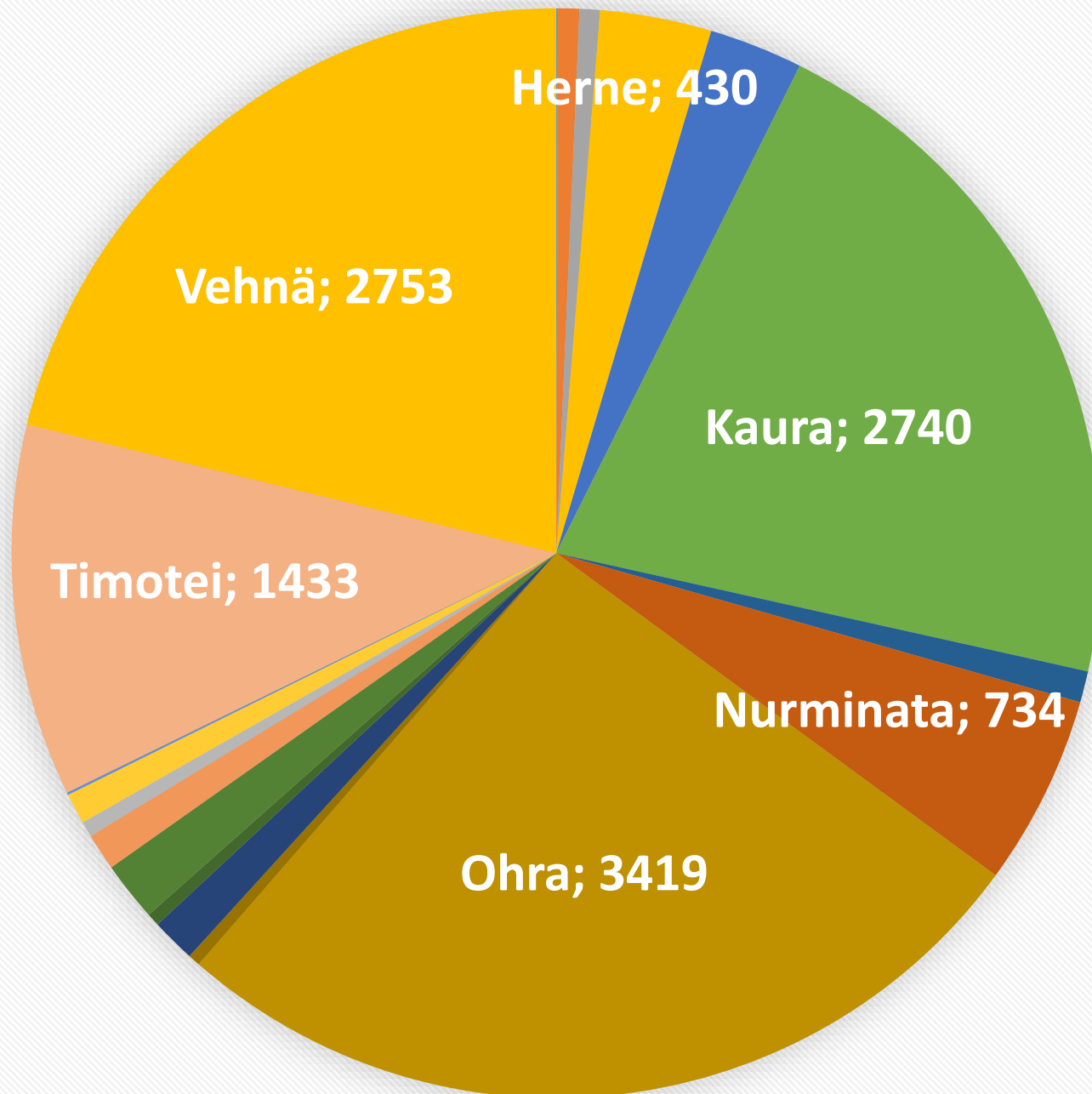

Viljelystarkastetun pinta-alan osuus ProAgrioittain 2019

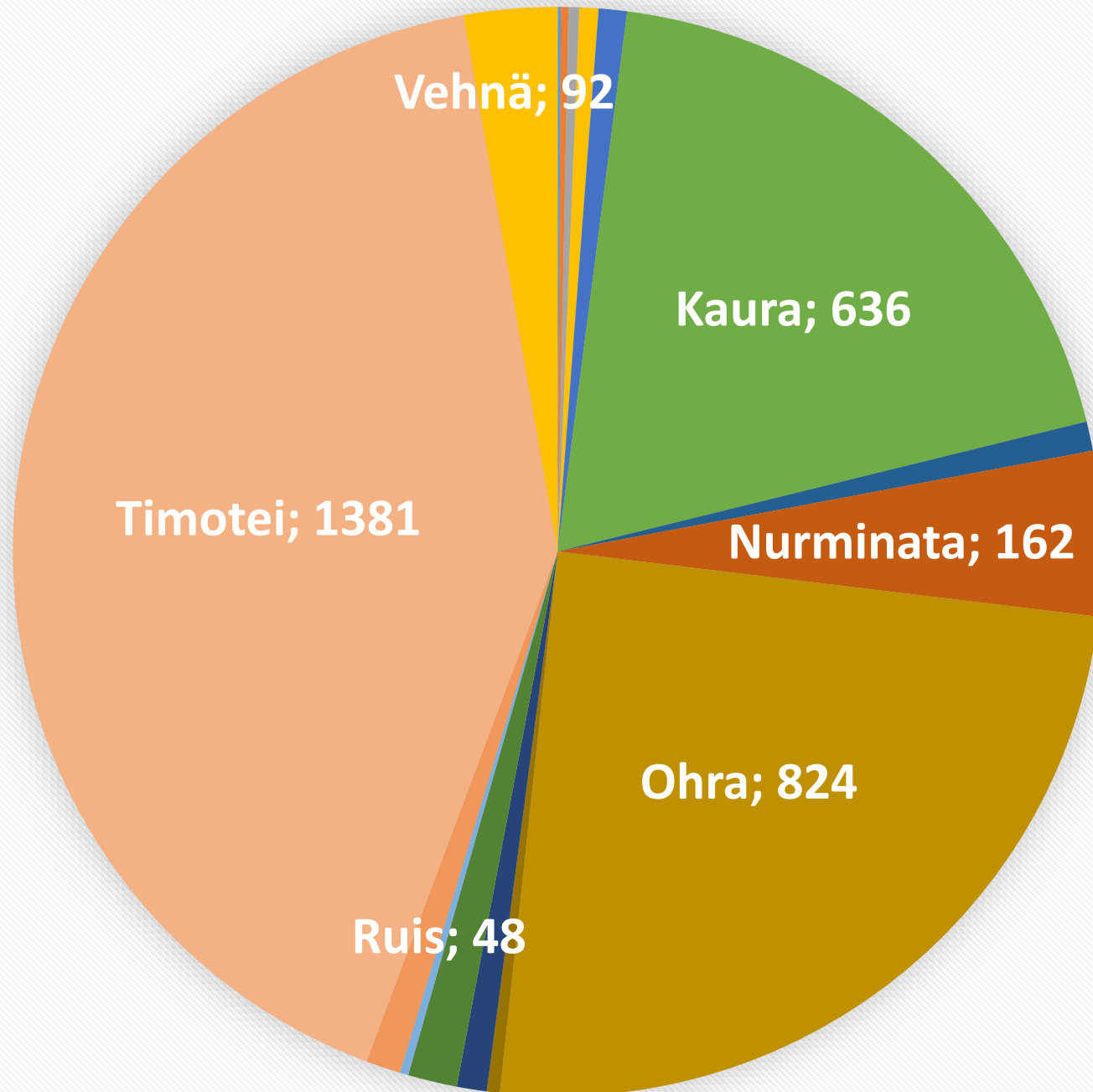
- ProAgria Etelä-Pohjanmaa
- ProAgria Etelä-Savo
- ProAgria Etelä-Suomi
- ProAgria Finska hushållningssälsskapet
- ProAgria Kainuu
- ProAgria Keski-Pohjanmaa
- ProAgria Keski-Suomi
- ProAgria Länsi-Suomi
- ProAgria Nylands svenska lantbrukssällskapet
- ProAgria Oulu
- ProAgria Pohjois-Karjala
- ProAgria Pohjois-Savo
- ProAgria Österbottens svenska lantbruksällskapet

Lajikohtainen ala (ha) ProAgria Länsi-Suomi 2019

- Alsikeapila
- Englanninraiheinä
- Hamppu
- Herne
- Härkäpapu
- Kaura
- Kumina
- Nurminata
- Ohra
- Peruna
- Puna-apila
- Rapsi
- Ruis
- Ruisvehnä
- Ruokonata
- Rypsi
- Spelttivehnä
- Timotei

Lajikohtainen ala (ha) ProAgria Pohjois-Savo 2019

- Alsikeapila
- Englanninraiheinä
- Hamppu
- Herne
- Härkäpapu
- Kaura
- Kumina
- Nurminata
- Ohra
- Peruna
- Puna-apila
- Ruis
- Ruokonata
- Rypsi
- Timotei
- Vehnä

Kylvösiementuotannon pelisäännöt

- Kylvösiementuotannon on noudatettava kansallista lainsäädäntöä sekä OECD:n sääntöjä siementuotantoon liittyen.
- Sertifioitua siementä tuottaessa luomutuotannon ja tavanomaisen tuotannon kesken ei ole eroa tuotetun siementavaran laatuvaatimuksissa.

Siementuotantosopimukset

- Pakkaamo/siemenliike tekee sopimuksen viljelijän kanssa.
- Pakkaaja voi sopimuksessa asettaa tuotetulle siementavaralle tiukempia laatuvaatimuksia kuin mitä lainsäädäntö edellyttää.
- Yleensä sopimuspakkaamo toimittaa kantasiemenen viljelijälle.

Siemenviljelyn aloittaminen

- Siementuotantosopimus pakkaajan kanssa?
- Lohkojen hukkakaurattomuus?
- Koneet ja laitteet?
- Haluanko panostaa / onko aikaa?
 - vieraiden lajien kitkentä, koneiden ja laitteiden puhdistus, mitä muuta?)
- Sopiiko viljelykiertoon?

Viljelystarkastus alusta loppuun

1. Viljelystarkastuspyyntö lähetetään Ruokavirastoon.
2. Ruokavirastossa tehdään pöytäkirjan esitäyttö ja pöytäkirjat lähetetään viljelystarkastajille tai yhteyshenkilölle.
3. Viljelystarkastaja ottaa yhteyttä viljelijään.
4. Viljelystarkastaja tekee tarkastuksen ja täyttää pöytäkirjan.
5. Tarkastaja toimittaa pöytäkirjan kopiot:
 - a) Ruokavirastoon, tarkastuttajalle, viljelijälle ja itselleen.
6. Ruokavirasto tekee päätöksen tehdystä viljelystarkastuksesta.
7. Ruokavirasto lähettää päätöksen tarkastuttajalle ja viljelijälle.

Viljelystarkastuksella varmennetaan siemenviljelyksen kunto

1. Ennakkotietojen läpikäynti
viljelijän kanssa
2. Pellolla tehtävä tarkastus:
 - a) Yleistarkastus
 - b) Koealatarkastus

Viljelystarkastuksen tärkeimmät tavoitteet

Tarkastaa, että viljelyksen tärkeimmät edellytykset hyvälaatuisen kylvösiemenen tuottamiseksi täyttyvät:

- Lajikeaitous
- Vieraat viljelykasvilajit
- Rikkakasvit
- Hukkakaura
- Taudit

Viljelystarkastuksen tärkeimmät tavoitteet

Tarkastaa, että viljelykseltä on edellytykset korjata **lajikeaito** sato.

- Viljelys oikeaa lajiketta
- Ei liikaa poikkeavia yksilöitä (yhtenäisyys)
- Esikasvit
- Eristysetäisyys (vain ristipölytteisillä lajeilla)

Lajikkeen aitous sertifioidun siemenen tärkeimpiä ominaisuuksia

Kuvat: <https://cowbellbrewing.com/blog/beer-colour-spectrum>; <https://www.winning-homebrew.com/malts.html>


```
graph TD; A[130 viljelystarkastajaa] --> B[6 liikkeen tarkastajaa]; A --> C[114 ProAgrian tarkastajaa]; A --> D[10 yksityistä tarkastajaa];
```

130
viljelystarkastajaa

6 liikkeen
tarkastajaa

114 ProAgrian
tarkastajaa

10 yksityistä
tarkastajaa

Siemenviljelykset tarkastetaan

- Siemenviljelykset tarkastaa Ruokaviraston valtuuttamat tarkastajat.
- ProAgriat, yksityiset konsulttiyritykset, muutamia liikkeiden tarkastajia
- Viljelystarkastaja:
 - Tehtävässä vaadittavat tiedot ja taidot, joita tarkastaja jatkuvasti ylläpitää ja kehittää
 - Viljelystarkastajalle ei saa koitua taloudellista hyötyä tai haittaa viljelyksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.
 - Vaitiolovelvollisuus

Ilmoitus tarkastajasta viljelijälle

- Tarkastajan nimi ja puhelinnumero kannattaa ottaa ylös, kun tarkastaja ottaa yhteyttä.
- Tarkastajan nähtäväksi on otettava ainakin kantasiemenen vakuustodistus ja rahtikirja sekä esikasvitiedot lohkoittain.
- Tarkastukseen liittyvissä epäselvyyksissä yhteyttä voi ottaa tarkastajaan, siemenliikkeeseen tai Ruokaviraston siemenyksikköön.

Viljelystarkastaja tarkastaa viljelystä koskevat tiedot

- Kantasiemenen kauppaeränumero vakuustodistuksesta
- Viljelyksen kylvömäärä lohkokirjanpidosta
- Lohkojen koko, lohkonumerot ja esikasvit lohkokirjanpidosta
- Siemenviljeltävän lajikkeen muu tuotanto lohkokirjanpidosta
- Muut lajikkeet tilalla lohkokirjanpidosta

Viljelystarkastaja tarkastaa viljelystä koskevat tiedot

- Lajikeaitous ja lajipuhtaus yleistarkastuksessa ja koealatarkastuksessa
- Esikasvit
- Eristysetäisyydet (ristipölytteisillä lajeilla)
- Rikkakasvitilanteen
- Hukkakauratilanteen

Yleistarkastus

- Lajikkeen määrittäminen → vastaako ilmoitettua?
- Ilmoitetun pinta-alan silmämääräinen varmistaminen.
- Esikasvit → vastaako ilmoitettua?
- Eristysetäisyys
- Rikkakasvit ja hukkakaura
- Yleisarvostelu, kasvitiheys ja jatkamiskelpoisuus

Koealatarkastus

Määritetään lajike:

- Ainakin kunkin lohkon ensimmäiseltä koealalta

Lasketaan:

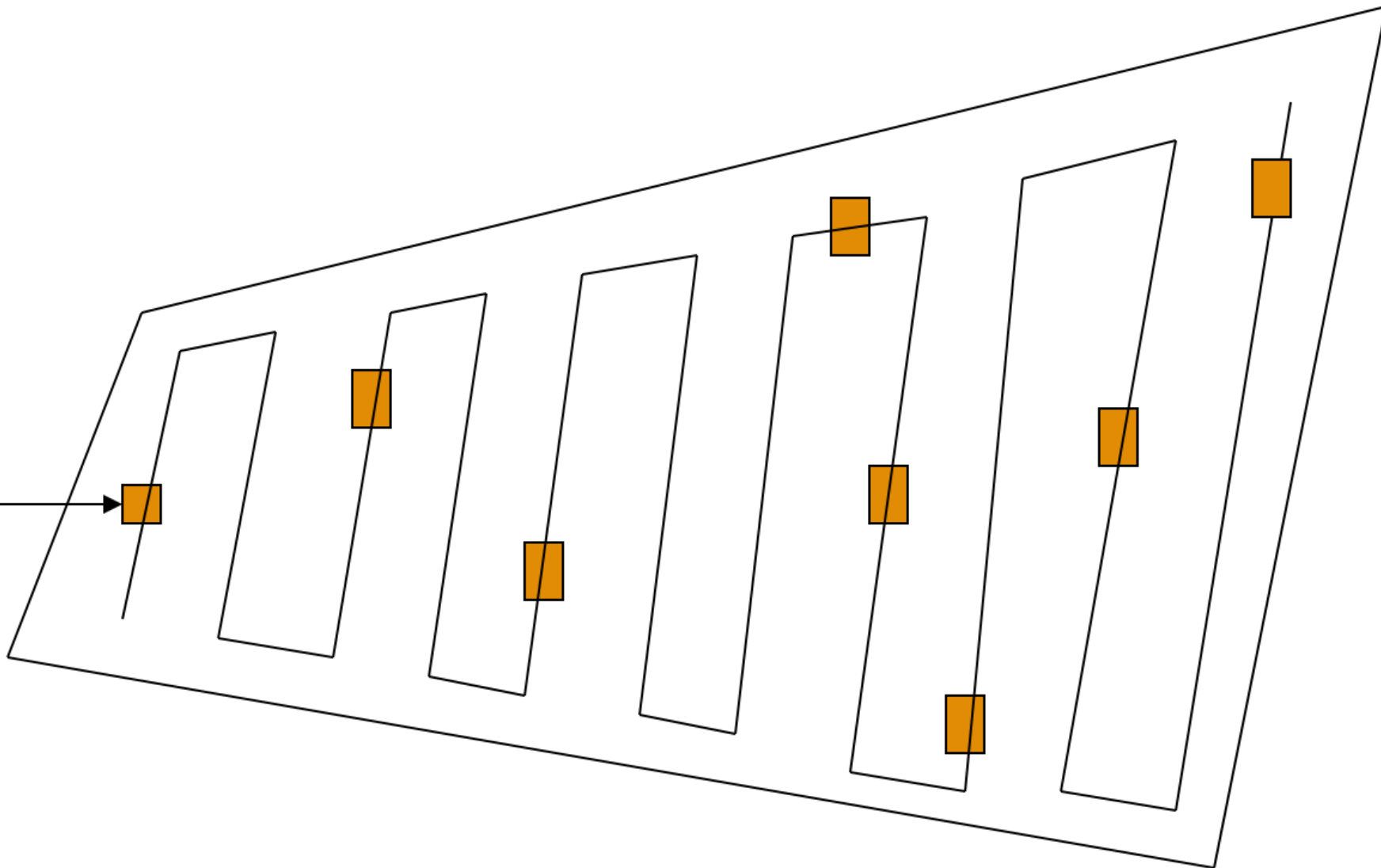
- Poikkeavat yksilöt (vieraat lajikkeet, mutaatiot jne.)
- Haitalliset viljelykasvit
- Siemenlevintäiset taudit

Runsaus arvioidaan:

- Rikkakasvit

Koeala
-Lajike
-Laji
-Taudit

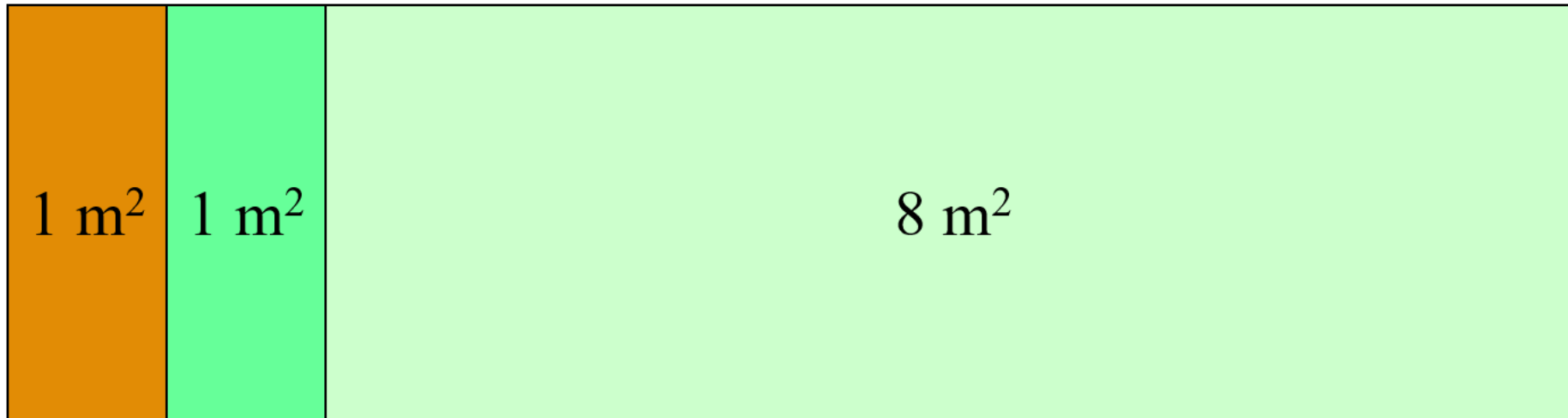

Koealojen valinta

- Tasaisesti kaikilta lohkoilta suhteessa lohkojen kokoon – kannattaa suunnitella etukäteen
- Tasaisesti lohkon eri osista
- Sattumanvaraisesti ja normaalisti kehittyneestä kasvustosta
- Muoto vapaa, kunhan pinta-ala oikea
- Mittojen yms. apuvälineiden käyttö sallittua/toivottavaa

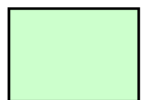
Vehnän koeala, kun tuotetaan perussiementä (B)

aitous, haitalliset viljelykasvit, taudit

aitous, haitalliset viljelykasvit

haitalliset viljelykasvit

Huomattavaa

- Tautien määrää ei arvioida hylkäystaulukon avulla. Saastunutta viljelystä ei hylätä. **Vehnän haisunoki on poikkeus, joka hylkää siemenviljelyksen.**
- Haitallisten viljelykasvien määrää ei pääsääntöisesti arvioida hylkäystaulukon perusteella → kitkemissuositus tai -määräys.
- Jos vierasta vaikeasti lajiteltavaa lajia on runsaasti, voi viljelyksen tai sen osan hylätä (esim. ruista syysvehnässä).
- Kasvuston oletetaan olevan tiheydeltään normaali: jos poikkeaa, merkittävä selvästi pöytäkirjaan varsinkin, jos viljelyksellä on ongelmia.

Esikasvit

- Lohkon esikasvin on oltava eri lajia kuin siementuotettavan lajin.
- Jos esikasvi on samaa lajia, esikasvin on oltava samaa lajiketta, jonka lajikeaitous tunnetaan (sertifioitua, viljelystarkastettua tai lajikeaitousmäärittäminen Ruokavirastossa).
- Esikasvivaatimukset vaihtelevat lajeittain sekä tuotettavan siemenluokan mukaan.

Esikasvivaatimukset

Montako vuotta on kuluttava siitä, kun viljelyksellä on viimeksi viljelty saman lajin eri lajiketta tai saman lajikkeen aitoudeltaan tuntematonta erää:

Viljakasvit

Perussiemen	2 vuotta
Sertifioitu siemen	1 vuosi

Nurmikasvit

Kaikki siemenluokat	2 vuotta
Perustamisvuosi ei ole esikasvivuosi	

Nurmipalkokasvit

Kaikki siemenluokat	3 vuotta
Perustamisvuosi ei ole esikasvivuosi	

Pellava

Kaikki siemenluokat	1 vuosi
---------------------	---------

Herne, härkäpapu

Kaikki siemenluokat	2 vuotta
---------------------	----------

Rypsi, rapsi

Kaikki siemenluokat	5 vuotta
---------------------	----------

Esikasveissa huomattava

- Kevätvehnä ja syysvehnä ovat samaa lajia eivätkä kelpaa toistensa esikasveiksi.
- Nurmi- ja nurmipalkokasveilla perustamisvuosi ei ole esikasvivuosi.
- Nurmi- ja nurmipalkokasveilla kesannot, laitumet sekä muut laji- ja lajikeseokset ovat hankalia esikasveina.

Eristysetäisyydet

- Eristysetäisyydellä tarkoitetaan siemenviljelyksen etäisyyttä toiseen saman lajin kasvustoon.
- Eristysetäisyysvaatimukset vaihtelevat lajeittain.
- Ristipölytteisillä lajeilla (heinät, rypsi, rapsi, ruis, apilat) on risteytymisvaara.
- Itsepölytteisillä lajeilla on estettävä siemenviljelyksen ja vieraan viljelyksen sadon sekoittuminen.

Eristysetäisyydet

- **Nurmikasvit**

Alle 2 ha viljelykset:

Perussiemen	200 m
-------------	-------

Sertifioitu siemen	100 m
--------------------	-------

Yli 2 ha viljelykset:

Perussiemen	100 m
-------------	-------

Sertifioitu siemen	50 m
--------------------	------

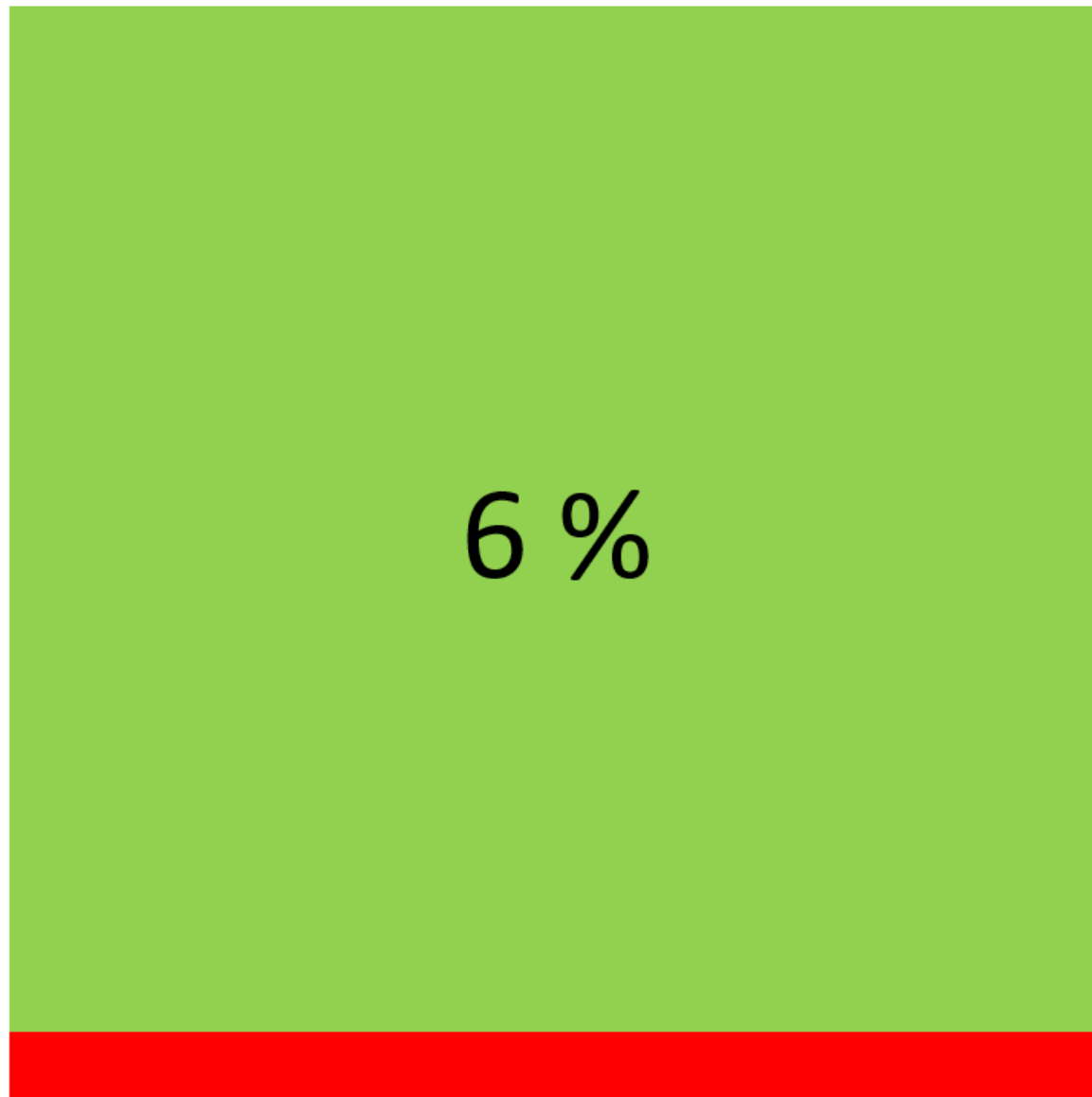
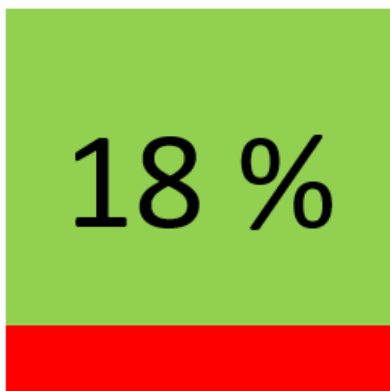
Eristysetäisyydet

- Rypsi

Perussiemen	400 m
Sertifioitu siemen	200 m
- Rapsi

Perussiemen	200 m
Sertifioitu siemen	100 m
- Ruis (muut kuin hybridit)

Perussiemen	300 m
Sertifioitu siemen	250 m
- Hybridituotannossa on erilliset vaatimukset.

Muu tuotanto siemenviljeltävästä lajikkeesta

- Muuta tuotantoa ei sallita, josta korjataan tuleentunut siemensato.
- Jos siemenviljeltävästä lajikkeesta on tilalla muuta tuotantoa, se on perustettava vähintään saman siemenluokan siemenellä kuin itse siemenviljelys.
- Myös muu tuotanto tarkastetaan kuin se olisi osa siemenviljelystä.

Lajikerajoitukset

- Rypsistä, rapsista tai auringonkukasta saa tilalla olla tuotannossa vain yhtä lajiketta kerrallaan.
- Nurmi- ja nurmipalkokasveilla **suositellaan** tilalla tuotettavaksi vain yhtä lajiketta kerrallaan.

Satovuosien määrä

- Nurminata 4 peräkkäistä vuotta
- Timotei, ruokohelpi, valkomesikkä, vuohenherne 5 peräkkäistä vuotta
- Ruokonata 6 peräkkäistä vuotta
- Muut monivuotiset nurmi- ja rehukasvit 3 peräkkäistä vuotta

Rikkakasvit

- On viljelijän edun mukaista, että rikkakasviset alat puidaan erikseen, niitetään tai kitketään, sillä rikkojen puiminen sadon joukkoon voi lisätä lajittelutappioita huomattavasti.
- Monet rikkakasvit kasvavat pienillä alueilla, mutta siementuotanto on runsasta, esim. hierakat.
- Runsaasti rikkakasveja sisältävät alat kannattaa torjua/niittää/jättää puimatta hyvin herkästi varsinkin nurmilla, rypsillä ja rapsilla.

Haitalliset rikka- ja viljelykasvit nurmilla

- Nurminata: **raiheinät**, timotei, juolavehnä, linnunkaali, peltosaunio, kumina
- Timotei: hierakat, juolavehnä, peltosaunio, nurmilauha, jauhosavikka, peltoukonauris, suolaheinät
- Raiheinät: **muut raiheinälajit**, **nurminata**, kumina, juolavehnä, linnunkaali
- Puna-apila: **alsikeapila**, rypsi, jauhosavikka, juolavehnä, hierakat, matarat, peltosaunio, peltotaskuruoho, pillike, tähtimöt, tatar
- Alsikeapila: **puna-apila**, rypsi, jauhosavikka, juolavehnä, hierakat, matarat, peltosaunio, peltotaskuruoho, pillike, tähtimöt, tatar
- Tummennettuja lajeja kannattaa erityisesti pyrkiä välttämään kyseessä olevan viljelykasvin kohdalla.

Nurminata

Timotei

Italianraiheinä

Englanninraiheinä

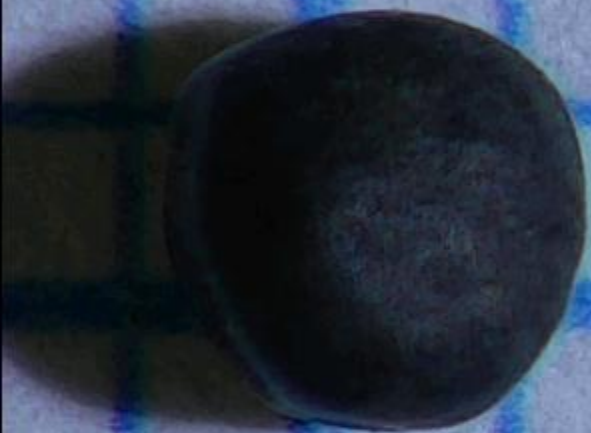
Puna-apila

Alsikeapila

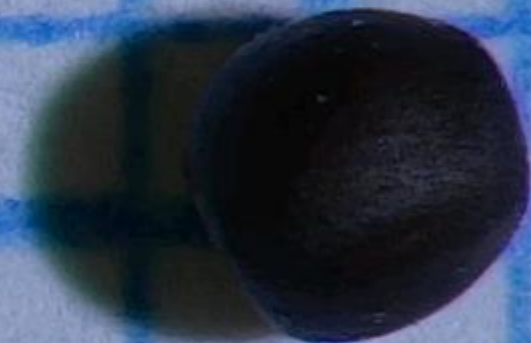
Valkoapila

Rapsi

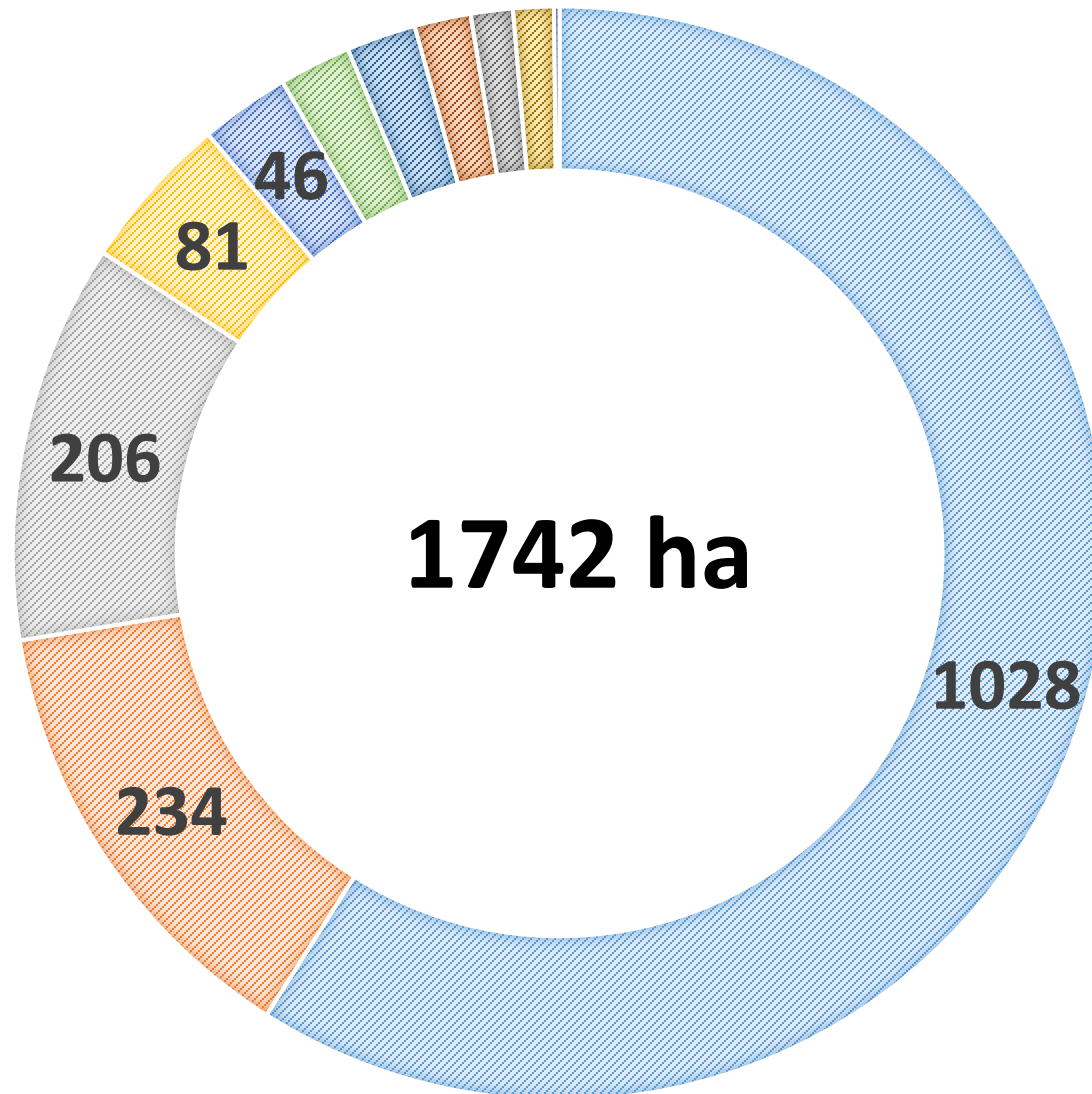

Rypsi

Rikkasinappi

HYLKÄYSSYYT JA HYLÄTYT PINTA-ALAT (HA) 2019

- Hukkakaura
- Tarkastus peruttu
- Ei viljelystä / kasvustoa (esim. talvituho)
- Esikasvi
- Viljelys tai sen osa tehty rehuksi
- Muu syy
- Rikkakasvit viljelyksellä
- Vieraat lajit viljelyksellä
- Risteytymisvaara
- Kantasiemen
- Lajikeaitous

Siemenviljelyksen hylkäysperusteet (muut kuin hukkakaura)

- Siemenviljeltävän lajikkeen muu tuotanto tilalla alimmalla siemenluokalla tai sertifioimattomalla siemenellä, josta korjataan tuleentunut siemensato.
- Lajikerajoitusten rikkominen (esim. rypsi tai rapsi).
- Esikasvivaatimukset tai eristysettäisyys eivät täyty.
- Lajiketuntomerkit eivät täsmää.

Siemenviljelyksen hylkäysperusteet (muut kuin hukkakaura)

- Rikkakasvitilanne
- Muut viljelykasvit kasvustossa, esim. esikasvi kasvanut läpi
- Ei kasvustoa
- Vehnänhaisunoki (harvinainen hylkäyssyy)

Tarkastajan on aina harkittava, onko osa viljelyksestä hyväksyttävissä.

MMM asetus hukkakaurasta kylvösiementuotannossa 2/2015

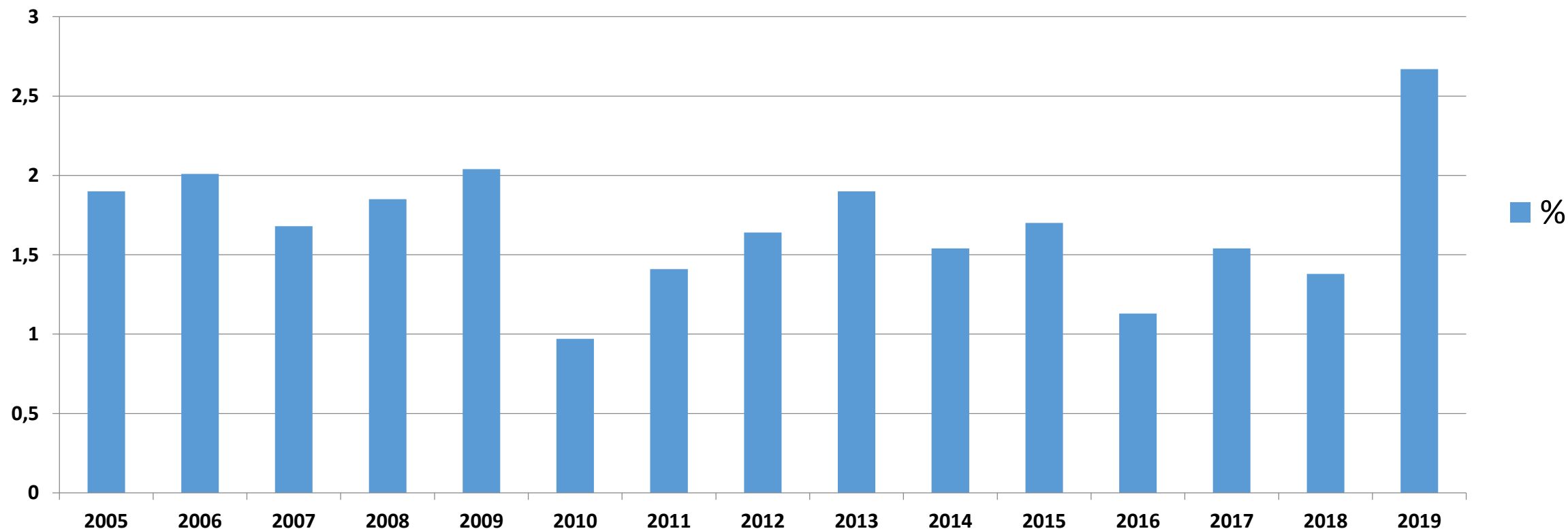
- Asetus koskee kaikkia lajeja, paitsi perunaa.

Lisäksi:

- Laki hukkakauran torjunnasta 185/2002
- Asetus hukkakauran torjunnasta 326/2002

% tarkastetusta pinta-alasta hylätty hukkakauran takia vuosina 2005 - 2019

Miksi hukkakaura on vaarallinen?

- Se kilpailee tehokkaasti viljelykasvin kanssa mm. vedestä, ravinteista ja valosta.
- Sillä ei ole käytännössä rehuarvoa.
- Hukkakaura saastuttaa siemenviljelyksiä.
- Se leviää tehokkaasti.

Tarkkailulohkosta aiheutuvia rajoituksia

- Jos tilalla on yksi tarkkailulohko, siementuotanto on sallittu kaikilla lajeilla.
- Jos tilalla on kaksi tarkkailulohkoa, tilalla saa tuottaa siementä vain timoteista, puna-apilasta, rypsistä ja rapsista.
- Jos tilalla on kolme tarkkailulohkoa, kylvösiementuotantoa ei hyväksytä millään lajilla.

Pääsääntö on, että siementuotantoa ei hyväksytä tilalla, jolla esiintyy hukkakauraa

Jos tilalta kuitenkin löydetään hukkakauraa, seuraamukset ratkaisee:

- kuinka monta yksilöä hukkakauraa on.
- kuinka monella lohkolla hukkakauraa on.
- Kaikkia viljelykasveja käsitellään samoin.

Hukkakauraa siemenviljelyksellä

- Saastuneen siemenlohkon sato hylätään aina.
- Siemenviljelyksen muut kasvulohkot voidaan hyväksyä, jos hukkakauraa löytyy vain **yhdeltä** kasvulohkolta **enintään neljä** yksilöä.

Jos tarkastaja löytää hukkakauraa

- Jos tarkastaja ja viljelijä ovat eri mieltä hukkakauran tunnistamisesta, kannattaa kasvinäyte lähettää siemenyksikköön tunnistettavaksi.
- Tunnistuspalvelu on maksuton.
- Tarkastaja tekee hukkakauran torjuntaohjeen viljelijän kanssa.

Muilta kuin siementuotannossa olevilta lohkoilta löydetään hukkakauraa

- Hukkakauran saastuttama lohko on kitkettävä tai hukkakaura on muuten torjuttava välittömästi.
- Siemenviljelys on voitava korjata niin, ettei ole vaaraa hukkakauran joutumisesta siemensatoon.

Tarkkailulohko

- Hukkakauran saastuttamasta **kasvulohkosta** muodostetaan tarkkailulohko (siemenyksikön tarkkailu).
- Koko **peruslohko** liitetään kunnan hukkakaurarekisteriin.
- Tarkkailulohko poistuu siemenyksikön tarkkailusta, kun tarkkailulohko on tarkastettu vapaaksi hukkakaurasta kahtena peräkkäisenä vuotena.

A, 3 ha	
B, 2 ha	C, 4 ha

Tarkkailulohkoa koskevat määräykset

- Lohkolla on noudatettava annettua torjuntaohjetta tai -suunnitelmaa.
- Lohkolla ei saa viljellä siemenviljeltävää lajiketta tai kauraa.
- Ei kemiallista torjuntaa, ellei suunnitelma tai ohje edellytä sitä.
- Tarkkailulohkon kokoa tai muotoa ei saa muuttaa.

Puhtaaksitarkastus

- Viljelystarkastaja tekee tai tarkastaja tilataan kunnasta.
- Hukkakaurattomuustarkastus voidaan tehdä, jos on mahdollista nähdä itäneet hukkakaurat.
- Ruokaviraston ohje: Siementuotannon jatkaminen viljelmällä, jolla on todettu hukkakauraa
 - www.ruokavirasto.fi → Yritykset → Kasviala → Siemenet → Lomakkeet ja ohjeet → Siementarkastuksen ohjeet

Poikkeuslupa

- Poikkeuslupa voidaan antaa painavasta syystä **tarkkailulohkojen määrään:**
 - Esimerkiksi uusien alueiden hankinta
 - Tilakeskusten sijainti etäällä toisistaan
- Poikkeusluvalla voidaan sopia, että lisämaalla olevia hukkakaurarekisterissä olevia lohkoja ei lasketa mukaan, kun tarkastellaan tarkkailulohkojen määrää.

Poikkeusluvan hakeminen

- Haetaan Ruokavirastosta.
- Vapaamuotoisesti tai lomakkeella
 - www.ruokavirasto.fi → Yritykset → Kasviala → Siemenet → Lomakkeet ja ohjeet → Siementarkastuksen lomakkeet
- Voidaan myöntää enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan, jatko mahdollinen.

Tärkeää hukkakauran kemiallisessa torjunnassa

- Harkittava tarkkaan riittääkö kitkentä.
 - Mikä on saastunnan aste ja laajuus?
- Oikea valmiste
 - Lue käyttöohjeet!
- Oikea käyttömäärä
 - Ei alennettuja määriä!
- Oikeaan aikaan
 - Kasvuaste, olosuhteet!
- Oikeaan paikkaan
 - Huolellinen ruiskutus!

Torjunta-aineet

- Listaus hukkakauran torjunta-aineista:
 - www.ruokavirasto.fi → Viljelijät → Kasvintuotanto → Hukkakaura → Torjunta → Hukkakauran torjunta-aineet
- Sivulla on myös yleisiä ohjeita hukkakauran torjumiseen.

Ota yhteyttä!

Ritva Vallivaara-Pasto

- ritva.vallivaara-pasto@ruokavirasto.fi
- 040 833 2482

Andreas Heikkilä

- andreas.heikkila@ruokavirasto.fi
- 050 570 2890

Maarit Markkula

- maarit.markkula@ruokavirasto.fi
- 040 846 9148

Toni Valo

- toni.valo@ruokavirasto.fi
- 050 471 7076

A scenic landscape featuring a lush green field in the foreground, a dense forest of tall trees in the middle ground, and a small red barn with a dark roof nestled among the trees. The sky is blue with scattered white clouds. A large, stylized orange text "Kysymyksiä?" is overlaid on the center of the image.

Kysymyksiä?